

SIKKERHETSDATABLAD PENTAN

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn	PENTAN
Produktnummer	354
Synonymer; handelsnavn	N-Pentan, N-PENTANE 95%, NORPAR 5S
REACH registrerings nummer	01-2119459286-30-XXXX
CAS nummer	109-66-0
EU indeksnummer	601-006-00-1
EC nummer	203-692-4

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Identifiserte bruksområder	Industriell bruk overflatebelegg Vaskemiddel. Landbrukskjemikalier Brennstofftilsetning. Polymers Lab Reagent
----------------------------	---

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør	Univar AS Postboks 6618 Etterstad NO-0667 Oslo Norway +47 22 88 16 00 +47 22 72 00 52 sds@univar.com
------------	--

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	SGS - +32 (0)3 575 55 55 (24h -Support på lokalt språk)
Nødtelefonnummer	Giftinformasjonen : 22 59 13 00
Sds No.	354

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering (EC/1272/2008)

Fysiske farer	Flam. Liq. 1 - H224
Helsefarer	STOT SE 3 - H336 Asp. Tox. 1 - H304
Miljøfarer	Aquatic Chronic 2 - H411

Klassifisering (67/548/EEC) eller (1999/45/EC)	F+;R12 Xn;R65 R66 R67 N;R51/53
---	--------------------------------

2.2. Merkingselementer

EC nummer	203-692-4
-----------	-----------

PENTAN

Piktogram

Varselord

Fare

Faresetning

H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

Sikkerhetssetninger

P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder.
Røyking forbudt.
P243 Treff tiltak mot statisk elektrisitet.
P261 Unngå innånding av damp/ aerosoler.
P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER/ en lege.
P312 Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER/ en lege ved ubehag.
P403+P233 Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket.
P403+P235 Oppbevares på et godt ventilert sted. Oppbevares kjølig.
P405 Oppbevares innelåst.
P501 Innhold/ beholder leveres i henhold til nasjonale bestemmelser.

Tilleggsinformasjon på etikett EUH066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

2.3. Andre farer

Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer

Produktnavn	PENTAN
REACH registrerings nummer	01-2119459286-30-XXXX
EU indeksnummer	601-006-00-1
CAS nummer	109-66-0
EC nummer	203-692-4
Merknader til sammensetningen	De viste data er i samsvar med de seneste EF Direktivene

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Flytt berørt person ut i frisk luft umiddelbart . Gi medisinsk omsorg.
Svelging	Flytt berørt person ut i frisk luft og hold ham varm og i ro i en behagelig posisjon for pusting. Skyll munnen grundig med vann. Gi mye vann å drikke. Ikke fremkall oppkast. Om oppkast forekommer, skal hodet holdes lavt slik at oppkast ikke kommer i lungene. Sørg for medisinsk tilsyn umiddelbart.
Hudkontakt	Fjern tilsølte klær umiddelbart og vask med såpe og vann. Gi medisinsk tilsyn om ubehaget vedvarer.
Øyekontakt	Skyll umiddelbart med mye vann. Fjern eventuelle kontaktlinser og åpne øynene vidt. Fortsett å skylle i minst 15 minutter. Gi medisinsk tilsyn om ubehaget vedvarer.

PENTAN

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Innånding	Damp i høye konsentrasjoner er bedøvende. Symptomer etter overeksponering kan omfatte følgende: Hodepine. Trøtthet. Svimmelhet. Irritasjon i øvre luftveier. Kan forårsake astmaliknende kortpustethet.
Svelging	Fare for åndedrettsproblem ved svelging. Opptak i lungene etter inntak eller oppkast kan forårsake lungebetennelse.
Hudkontakt	Langvarig kontakt kan forårsake rødhet, irritasjon og tørr hud. Produktet virker avfettende på huden.
Øyekontakt	Kan forårsake midlertidig irritasjon i øynene.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Anmerkninger for lege	Opptak i lungene etter inntak eller oppkast kan forårsake lungebetennelse.
------------------------------	--

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukningsmidler

Passende slukkemiddel	Slokk med alkoholbestandig skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke.
Ikke brukbart slukkemiddel	Ikke bruk vannstråle som slukkemiddel, da denne vil spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Spesielle farer	Oksider av følgende stoffer: Karbon. Ekstremt brannfarlig. Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken og forflytte seg på betydelige avstander til en antenneskilde og antennes.
Farlige forbrenningsprodukter	Oksider av: Karbon.

5.3. Råd til brannmannskaper

Spesielt verneutstyr for brannmenn	Bruk selvforsynt åndedrettsvern (SCBA) og hensiktsmessige verneklær.
---	--

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Personlige forholdsregler	Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet. Ingen røyking, gnister, åpen ild eller andre tennekilder i nærheten av sølt materiale. Unngå innånding av sprøytetåke og kontakt med hud og øyne. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.
----------------------------------	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Miljømessige forholdsregler	Sølt materiale eller ukontrollerte utslipp til vassdrag må meldes til brannvesenet eller annet egnet tilsynsorgan.
------------------------------------	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprensing	Fjern alle antenningskilder. Ingen røyking, gnister, åpen ild eller andre tennekilder i nærheten av sølt materiale. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Absorber sølt materiale med inert, fuktig, ikke brennbart materiale. Skyll det forurensede området med store mengder vann. Samle inn og plasser i passende avfallsbeholdere og lukk forsvarlig. For avfallshåndtering, se avsnitt 13.
-------------------------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Referanse til andre avsnitt	Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet.
------------------------------------	--

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

PENTAN

Forholdsregler ved bruk

Unngå søl. Unngå kontakt med huden og øynene. Fjern alle antenningskilder. Holdes vekk fra varme, gnister og åpen flamme. Unngå innånding av av damper og aerosoler/tåke. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Damper kan samles på gulvet og i lavtliggende områder.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Forholdsregler ved lagring

Oppbevares i tett lukket originalemballasje, på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Holdes vekk fra varme, gnister og åpen flamme.

Lagringsklasse

Lager for brennbare væsker.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesiell(e) sluttbruker(e)

De identifiserte bruksområdene for dette produktet er beskrevet i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

Kommentarer om sammensetningen

WEL = Workplace Exposure Limits

DNEL

Industri - Hud; Lang tid systemiske effekter: 432 mg/kg/dag
Industri - Innånding; Lang tid systemiske effekter: 3000 mg/m³
Forbruker - Svelging; Lang tid systemiske effekter: 214 mg/kg/dag
Forbruker - Hud; Lang tid systemiske effekter: 214 mg/kg/dag
Forbruker - Innånding; Lang tid systemiske effekter: 643 mg/m³

PNEC

- Ferskvann; 0.23 mg/l
- Sediment; 1.2 mg/kg
- Jord; 0.55 mg/kg
- STP; 3.60 mg/l
- Sjøvann; 0.23 mg/l
- Periodevise utslipp; 0.88 mg/l

8.2. Eksponeringskontroll

Verneutstyr

Øye-/ansiktsbeskyttelse

Bruk tettsittende kjemikaliebestandige vernebriller eller ansiktsskjerm. EN 166

Håndbeskyttelse

Bruk vernehansker. Gjennomtrengningstid >480 min. 0,35 mm Det anbefales at hanskene er laget av følgende materialer: Nitrilgummi. Polyvinylalkohol (PVA). Viton gummi (fluoro gummi).

Annen beskyttelse av hud og kropp

Benytt verneklær. EN14605

Hygienetiltak

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.

Åndedrettsvern

Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Gassfilter, type AX. Patroner til gass og kombinasjonsfilter skal oppfylle kravene i europeisk standard EN14387.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Væske.

Farge

Fargeløs.

PENTAN

Lukt	Karakteristisk.
Luktterskel	990
pH	Ikke anvendelig.
Smeltepunkt	Ingen spesifikke data er tilgjengelige.
Begynnende kokepunkt og område	< 36°C @
Flammepunkt	~ -50°C
Fordampningshastighet	12 (butylacetat = 1) 1 (dietyl ether = 1)
Øverste/laveste antennelses- eller eksplosjonsgrense	Øvre antennings-/eksplosjonsgrense: 7.8 Nedre antennings-/eksplosjonsgrense: 1.4
Damptrykk	720 hPa @ 20°C 270 hPa @ 0°C 1570 hPa @ 50°C
Damptetthet	2.5
Relativ tetthet	0.632 @ 15°C
Oppløselighet(er)	Uoppløselig i vann.
Fordelingskoeffisient	log Pow: 3.39
Selvantennelsestemperatur	404°C
Dekomponeringstemperatur	Ingen spesifikke data er tilgjengelige.
Viskositet	Kinematisk viskositet ≤ 20,5 mm²/s
Eksplosive egenskaper	Damper kan danne eksplosive blandinger med luft.
Oksiderende egenskaper	Ikke anvendelig.

9.2. Andre opplysninger

Flyktig organisk forbindelse Dette produkt inneholder max 84% VOC.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Dekomponeres ikke, brukt og lagret som anbefalt.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil ved normale temperaturer og når de brukes som anbefalt.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Mulige farlige reaksjoner Følgende materialer kan reagere med produktet: Sterke oksiderende midler.

10.4. Forhold som skal unngås

Betingelser som bør unngås Unngå overdreven varme i en langvarig tidsperiode. Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Ta forholdsregler mot utladning av statisk elektrisitet.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som bør unngås Sterke oksiderende midler.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige nedbrytingsprodukter Oksider av følgende stoffer: Karbon.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

PENTAN

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet - oralt

Akutt giftighet oralt (LD₅₀ mg/kg) 5 000,0

Art Rotte

Akutt giftighet - innånding

Akutt giftighet ved innånding (LC₅₀ damper mg/l) 40,0

Art Rotte

ATE innånding (damper mg/l) 40,0

Hudetsing/hudirritasjon

Dyredata Ikke irriterende. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud.

Alvorlig skade på øyne/øyeirritasjon

Alvorlig øyeskade/irritasjon Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Sensibilisering ved innånding

Sensibilitet i luftveiene Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Sensibilisering av huden

Hudallergi Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Skadelig for arvestoffet i kjønnseller

Arvestoffskadelig - in vitro Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Kreftfremkallende

Kreftfremkallende Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Reproduksjonstoksisk

Reproduksjonsskadelig - fruktbarhet Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — enkelteksponering

STOT- enkel eksponering Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Kan forårsake irritasjon i øyne og luftveiene.

Giftvirkning på bestemte organer (STOT) — gjentatt eksponering

STOT- gjentatt eksponering Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke imøtekommet.

Aspirasjonsfare

Innåndingsfare Ingen tilgjengelig informasjon.

Innånding Kan forårsake irritasjon i luftveiene. Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Svelging Farlig: kan forårsake lungeskader ved svelging.

Hudkontakt Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.

Øyekontakt Kan irritere øynene.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

Miljøforurensning Produktet inneholder stoffer som er giftige for vannlevende organismer og som kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

PENTAN

12.1. Giftighet

Giftighet Produktet inneholder et stoff som er giftig for vannlevende organismer.

Akutt giftighet - fisk LL₅₀, EL50, IL50, : >1 <= 10 mg/l,

Akutt giftighet - virvelløse dyr LL₅₀, EL50, IL50, : >1 <= 10 mg/l,

Akutt giftighet - vannplanter LL₅₀, EL50, IL50, : >10 <= 100 mg/l,

Akutt giftighet - mikroorganismer EC₅₀, >: > 100 mg/l,

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbar Produktet er lett biologisk nedbrytbart. Produktet blir fullstendig nedbrutt ved fotokjemisk oksidasjon.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulativt potensiale Produktet inneholder ingen stoffer som betraktes som bioakkumulerende.

Fordelingskoeffisient log Pow: 3.39

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Produktet er uoppløselig i vann og spres på vannoverflaten.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultater av PBT og vPvB bedømming Dette stoffet er ikke klassifisert som PBT eller vPvB i henhold til gjeldende EØS kriterier.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadelige effekter Ikke tilgjengelig.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Generell informasjon Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Materialer, slik som renholdskluter og papirkluter som er forurensset med brennbare væsker kan selvantenne etter bruk og bør lagres i spesielle brannsikre beholdere med tettsittende lokk. Avfall er klassifisert som farlig avfall.

Avfallsmetoder Bli kvitt avfallet til autorisert avfallsplass i henhold til kravene fra lokal avfallsmyndighet.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Generelt Bruk verneklær som beskrevet i avsnitt 8 i dette sikkerhetsdatabladet.

14.1. FN-nummer

UN nr. (ADR/RID) 1265

UN nr. (IMDG) 1265

UN nr. (ICAO) 1265

UN nr. (ADN) 1265

14.2. FN-forsendelsesnavn

Forsendelsesnavn (ADR/RID) PENTANER

Forsendelsesnavn (IMDG) PENTANER (PENTAN)

Forsendelsesnavn (ICAO) PENTANES

PENTAN

Forsendelsesnavn (ADN) PENTANER

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID klasse 3
ADR/RID klassifiseringskode F1
ADR/RID fareseddel 3
IMDG klasse 3
ICAO klasse/inndeling 3
ADN klasse 3

Transport fareseddel

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID emballasjegruppe I
IMDG emballasjegruppe I
ADN emballasjegruppe I
ICAO emballasjegruppe I

14.5. Miljøfarer

Miljøfarlig stoff/Marin Forurensning

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS F-E, S-D
ADR transport inndeling 1
Fareseddel ADR 3YE
Fareidentifikasjonsnummer (ADR / RID) 33
Tunnel kode (D/E)

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Bulktransport i henhold til Annex II av MARPOL 73/78 og IBC Koden Ikke anvendelig.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen.

PENTAN

EU lovgivning

Forordning (EF) nr. 1907/2006 fra Europaparlamentet og Rådet av 18. desember 2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH) (med endringer).
Forordning (EF) nr. 1272/2008 fra Europaparlamentet og Rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (med endringer).
Kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/830 av 28. mai 2015.
Dette produktet kan påvirke Seveso lagring forskrifter.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

En kjemisk sikkerhetsvurdering har blitt utført.

Lagerbeholdninger

EU (EINECS/ELINCS)

Alle ingredienser er opplistet eller unntatt.

Canada (DSL/NDSL)

Alle ingredienser er opplistet eller unntatt.

USA (TSCA)

Alle ingredienser er opplistet eller unntatt.

Australia (AICS)

Alle ingredienser er opplistet eller unntatt.

Korea (KECI)

Alle ingredienser er opplistet eller unntatt.

Kina (IECSC)

Alle ingredienser er opplistet eller unntatt.

Filippinene (PICCS)

Alle ingredienser er opplistet eller unntatt.

New Zealand (NZIOC)

Alle ingredienser er opplistet eller unntatt.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

PENTAN

Forkortelser og ledeord brukt i sikkerhetsdatabladet	ATE: Akutt toksisitets estimat. ADR: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Vei). ADN: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Innlands vannveier). CAS: Chemical Abstracts Service. DNEL: Utledet nivå for minimal effekt. IATA: Internasjonal lufttransport forening. IMDG: Internasjonale regler for frakt av pakket farlig gods til sjøs, vedtatt av IMO ved resolusjon A.716(17). Kow: Oktanol-vann fordelingskoeffisient. LC50: Medial dødlig dose. LD50: Lethal dose for 50% av en test population (Median dødlig dose). PBT: Persistent, Bioakkumulerbar og Giftig. PNEC: Forutsatt ingen effekt konsentrasjon. REACH: Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften). RID: Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods (Jernbane). vPvB: Meget persistente og meget bioakkumulerende. IARC: Internasjonalt byrå for kreftforskning. MARPOL 73/78: Forskrift om miljømessig sikkerhet for skip og flyttbare innretninger. cATpE: Konvertert estimat for akutt giftighetspunkt. BCF: Biokonsentrasjons faktor. BOD: Biokjemisk oksygenforbruk. EC₅₀: Halv maksimal effektiv konsentrasjon. LOAEC: Laveste observerte konsentrasjon for skadelige effekter. LOAEL: Laveste observerte nivå for skadelige effekter. NOAEC: Ingen observert konsentrasjon for skadelige effekter. NOAEL: Ingen observert nivå for skadelige effekter. NOEC: Ingen observert effektkonsentrasjon. LOEC: Laveste observerte effektkonsentrasjon. DMEL: Utledet nivå for minimal effekt.
Forkortelser og akronymer	Acute Tox. = Akutt giftighet Aquatic Acute = Akutt farlig for vannmiljø Aquatic Chronic = Kronisk farlig for vannmiljø
Revisjonskommentarer	NOTAT: Linjer innenfor margen indikerer vesentlige endringer fra forrige revisjon.
Revisjonsdato	16.08.2016
Revisjon	06
Erstatter dato	14.04.2016
SDS nummer	354
Versjonsnummer	1.001
SDS status	Godkjent.
Signatur	Lisa Bland
Fullstendige risikosetninger	R12 Ekstremt brannfarlig. R51/53 Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R65 Farlig: kan forårsake lungeskader ved svelging. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud. R67 Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

PENTAN

Fullstendig faremerking

H224 Ekstremt brannfarlig væske og damp.

H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.

H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.

H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.